

OPONENTSKÝ POSUDEK NA DISERTAČNÍ PRÁCI JUDr. JANA PÁVA

„POSTAVENÍ MIGRUJÍCÍCH OSOB Z HLEDISKA PRACOVNÍHO PRÁVA A PRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ“

Předložená disertační práce má celkem 278 stran textu. Podle obsahu autor tuto práci systematicky člení na Úvod, dvě samostatné části, které jsou dále vnitřně členěny do kapitol a Závěr. V předložené práci je dále uvedeno Shrnutí (též v anglickém jazyce) a Přehled použité literatury. V příloze předmětné práce je uveden Přehled států, s nimiž je Česká republika vázána mezinárodní smlouvou o sociálním zabezpečení.

V Úvodu předložené práce se autor zabývá zvoleným tématem a cílem své disertační práce z pohledu dopadů migrace na pracovní právní nároky migrujících osob i na jejich nároky v oblasti sociálního zabezpečení, jejichž základ je založen zejména v pracovních vztazích. Autor v této úvodní části též v obecné rovině rozvádí postupy při zpracování dané problematiky.

V části první, jak již z jejího návrhu vyplývá – „Postavení migrujících osob z hlediska pracovního práva“, autor podrobně rozvádí v pěti samostatných kapitolách problematiku migrace pracovníků, jejich důvodů a ekonomických dopadů. Dále autor v této části vymezuje základní okruhy pracovních otázek s migrací pracovníků spojených včetně rozboru vnitrostátní, mezinárodněprávní a komunitární úpravy předmětné problematiky.

Samostatnou pozornost autor předložené práce věnuje problematice migrace pracovníků v rámci EU. Těžiště předložené práce v části první spočívá v kapitole čtvrté. Na 67 stranách textu autor provádí podrobný rozbor pracovních podmínek vysílaných pracovníků v rámci států EU. Pozornost věnuje zejména základnímu dokumentu upravujícímu tuto problematiku, jímž je směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb. V této části své práce autor provádí rozbor uvedené směrnice včetně její transpozice do právního řádu ČR, hodnotí její nedostatky a upozorňuje na některé problémy, které vznikají v aplikační praxi. Pozornost autor věnuje též některým rozhodnutím Evropského soudního dvora, které se uvedené směrnice týkají.

Na závěr části první autor též provádí v kapitole páté rozbor zaměřený na migraci pracovníků mezi Českou republikou a třetími státy a na podmínky zaměstnávání občanů třetích států v České republice na základě vnitrostátní právní úpravy a příslušných mezinárodních smluv. Pozornost je věnována též aktuální problematice zelených karet a mezinárodním úmluvám, které se týkají pracovních nároků migrujících pracovníků.

V části druhé – „Postavení migrujících osob z hlediska práva sociálního zabezpečení“ autor zaměřil pozornost na sociální zabezpečení migrujících osob. V pěti samostatných kapitolách autor podrobně rozebírá jak vývoj koordinačních pravidel v rámci EU i v mezinárodních smlouvách o sociálním zabezpečení, tak základní principy této koordinace včetně jejich vzájemného vztahu. V této části autor též charakterizuje jednotlivé dvoustranné smlouvy o sociálním zabezpečení i další mnohostranné smluvní dokumenty, kterými je Česká republika vázána.

V části druhé předložené práce lze označit za těžiště rozboru předmětné problematiky kapitulu druhou (označenou jako kapitolu sedmou). Autor na 76 stranách textu podrobně rozebírá obsah základních dokumentů EU upravujících uvedenou problematiku – nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 a 574/72 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení. Pozornost v rozboru autor věnuje otázkám osobní, věcné i územní působnosti, základním zásadám i jednotlivým dávkám – dávky v nemoci a mateřství, důchodům, dávkám při pracovních úrazech a nemocech z povolání, rodinným dávkám i dávkám v nezaměstnanosti včetně zvláštním nepříspěvkovým dávkám.

V poměrně obsáhlém Závěru předložené disertační práce autor přináší určité shrnutí základních problémů uvedených v předmětné práci, které mají vztah k postavení migrujících osob se zdůrazněním nejdůležitějších otázek v práci zpracovaných, hodnotí příslušnou právní úpravu jednotlivých problematik s poukázáním na její největší nedostatky a uvádí i dílčí náměty de lege ferenda.

Vycházeje ze zvoleného tématu předložené disertační práce, lze konstatovat, že autor se s poměrně obsáhlou problematikou v celé její šíři velmi dobře vypořádal. Při zpracování předmětné materie autor zvolil systematický přístup a členění textu. Práce je přehledná a také z hlediska obsahového je zpracována velmi precizně. Ze způsobu zpracování dané problematiky je patrný hlubší zájem autora o zvolené téma, o čemž svědčí, mimo jiné, též široký okruh odborné literatury (české i zahraniční) z níž vycházel a kterou ve své práci používá. Za velmi zdařilou lze dále považovat též práci autora se soudní judikaturou včetně rozsudků Evropského soudního dvora, které se vztahují k předmětné problematice. Obecně lze vysoce hodnotit práci autora s celým poznámkovým aparátem obsahujícím cca 700 odkazů na právní úpravu, odbornou literaturu či soudní judikáty.

Za pozitivní lze dále označit, že autor při provádění rozboru některých otázek uvádí svá vlastní hodnocení a příklady. Výbornou orientaci autor prokázal ve vztahu k obsahu směrnice č. 96/71/ES „o vysílání pracovníků“, včetně judikatury ESD, která je v současné době projednávána též v rámci některých orgánů EU a stala se i základním tématem několika mezinárodních seminářů nebo konferencí.

Plně lze přisvědčit autorovu kritickému hodnocení právní úpravy v České republice pokud jde např. o transpozici již uváděné směrnice č. 96/71/ES uvedenou na str. 107 a násl. předložené práce.

Předložené disertační práci nelze vytknout žádná věcná pochybení či nedostatky. Pokud se vyskytují, mají spíše povahu dílčích nepřesností (např. str. 122 uváděný pojem „dovolená na zotavenou“). Vzhledem k uvedenému a k obsáhlosti zpracované problematiky, lze pouze konstatovat, že přínosem předložené práce by bylo též zpracování přehledu právních předpisů, příslušných směrnic a dokumentů EU a Úmluv MOP, s nimiž autor v předložené práci pracuje.

Vzhledem k výše uvedenému závěrem konstatuji, že pan JUDr. Jan Páv svoji písemnou disertační práci prokázal jak schopnost k samostatné tvůrčí činnosti, tak znalosti zpracovávané problematiky a předložená disertační práce tak splňuje, podle mého názoru, obecné požadavky kladené na tento druh prací a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 20. března 2010

JUDr. Libuše Brádlarová

oponent